

prima instanță: A. Gafton
instanța de apel: D. Manole, Șt. Niță, A. Bostan

dosarul nr. 3ra-1329/16

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Baza de Transporturi Auto nr. 6”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Baza de Transporturi Auto nr. 6” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Baza de Transporturi Auto nr. 6” și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 octombrie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 25 aprilie 2014, SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin decizia Primăriei mun. Chișinău din 23 decembrie 1996, i-a fost atribuit în folosință terenul cu destinația pentru construcții cu suprafața de 1,9442 ha, și în acest sens a fost emis titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 008659.

Ulterior, în baza contractului de vânzare-cumpărare a lotului aferent cu nr. 1366 din 19 februarie 2014, a cumpărat de la Primăria mun. Chișinău terenul aferent obiectivului privat amplasat în mun. Chișinău, str. Doina 156, cu o suprafață de 1,913 ha, terenul fiind înregistrat cu nr. cadastral 0100404009.

Mai indică reclamantul că la data de 04 noiembrie 2013, s-a adresat cu o cerere către Primăria mun. Chișinău, prin care a solicitat vânzarea terenului adiacent lotului cu nr. cadastral 0100404009, însă, la cererea depusă nu a primit nici un răspuns.

La fel, susține că anterior, s-a adresat către Primăria mun. Chișinău cu mai multe cereri, prin care a solicitat atribuirea în proprietate a altui de teren adiacent cu

suprafața de 0,0308 ha, din suprafața terenului aferent lotului cu nr. cadastral 0100404009, cerere care a fost respinsă din motivul că terenul solicitat spre vânzare este amplasat în zona liniilor roșii de demolare și construcție a străzii Doina în perspectivă. Totodată, prin răspunsurile sale Primăria mun. Chișinău a subliniat că aceste terenuri pot fi atribuite în hotarele existente, în condiții de arendă, provizoriu, pentru exploatarea obiectivelor existente, același lucru fiind stabilit și în Certificatul privind stabilirea regimului urban din 11 noiembrie 2008.

Menționează că prin cererea din 27 decembrie 2013, a solicitat pârâtului vânzarea lotului de teren aferent amplasat conform schemei anexate la cerere, între hotarul terenului cu nr. cadastral 0100404009 și până la liniile roșii existente, pe care parțial este amplasată construcția lit. 22 (04), autorizată și înregistrată în Registrul bunurilor imobile după SA „Baza de Transporturi Auro nr. 6”, privatizată în sensul Legii nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, astfel, terenul solicitat spre vânzare nefiind la aliniamentul liniilor roșii nici propuse, nici calculate și nici existente conform Analizei și aprecierii liniilor roșii pentru hotarele lotului examinat.

Concomitent, indică SA „Baza de Transport Auto nr. 6” că, la data de 04 februarie 2014, Primăria mun. Chișinău i-a expediat un răspuns, prin care a solicitat suplimentar prezentarea planului geometric și planului topografic al terenului privat, fără însă a face referire la norma legală care obligă persoana interesată de a prezenta astfel de acte.

Relatează că Primăria mun. Chișinău nu numai nu a examinat cererea din 27 decembrie 2013, dar și a solicitat ilegal și neîntemeiat prezentarea actelor suplimentare, nu s-a pronunțat la cerința petiționarului de a executa planul lotului de teren solicitat spre vânzare-cumpărare și nu a calculat prețul acestuia.

Invocă că nefiind de acord cu răspunsul primit la 03 martie 2014, a depus o cerere prealabilă prin care a solicitat ca cererea din 27 decembrie 2013, să fie examinată și admisă, însă la cererea prealabilă nu a primit nici un răspuns.

În drept, își întemeiază cerințele în baza art. art. 4, 9 din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și prevederile Legii privind administrarea și deținerea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007.

Solicită obligarea Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău să soluționeze și să admită cererea din 27 decembrie 2013 cu privire la executarea planului lotului de teren solicitat spre vânzare-cumpărare, amplasat între hotarul terenului cu nr. cadastral 0100404009 și până la liniile roșii existente (neajungând până la linia gardului) conform schemei anexate la cererea din 27 decembrie 2013, să calculeze prețul de vânzare-cumpărare a terenului localizat între hotarul terenului cu nr. cadastral 0100404009 și liniile roșii existente (neajungând până la linia gardului) conform schemei anexate la cererea din 27 decembrie 2013, și să-i vindă terenul amplasat între hotarul terenului cu nr. cadastral 0100404009 și până la liniile roșii existente (neajungând până la linia gardului) conform schemei anexate la cererea din 27 decembrie 2013 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iunie 2014, a fost admis demersul reprezentantului Primăriei și a Consiliului municipal Chișinău privind încetarea procesului, și s-a încetat procesul din motivul că într-un litigiu între aceleași

părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6”, casată încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iunie 2014, și restituită pricina spre rejudecare în fond în aceeași instanță.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 octombrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016 a fost respins apelul declarat de SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând circumstanțele de fapt ale cauzei și materialul probator administrat în coraport cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor care reglementează, regimul juridic al terenurilor din domeniul public și art. 47 din Codul funciar, care stabilește terenurile de uz public din orașe și sate (comune), a constatat că prima instanță corect a respins acțiunea înaintată de SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” din considerentul că în cadrul examinării cauzei pârții au dovedit legalitatea acțiunilor întreprinse.

În acest sens instanța de apel a apreciat critic susținerile SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” precum că, terenul amplasat între hotarul terenului cu nr. cadastral 0100404009 și până la linia roșie nu face parte din domeniul public, și a respins argumentele apelantului cu referire la faptul că la dosar nu au fost anexate înscrisuri ce ar confirma că terenul solicitat spre cumpărare de SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” este amplasat în preajma liniilor roșii, stabilind că faptul dat este constatat prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 29 mai 2013, care conform prevederilor art. 123 alin. (2) CPC, este obligatorie pentru instanța de judecată.

A mai remarcat instanța de apel că nu poate fi reținut drept temei de casare a hotărârii instanței de fond nici argumentul SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” precum că, pârții Primăria și Consiliul municipal Chișinău nu au prezentat planul liniilor roșii aferente terenului cu nr. cadastral 0100404009, aprobat în variantă finală de organul corespunzător, concluzionând că acest fapt nu echivalează cu temeinicia acțiunii depuse de SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6”.

La data de 07 iulie 2016, SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate și ilegale motiv pentru care urmează să fie casate.

Astfel, indică recurentul că în cadrul examinării cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului iar instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, fapt care a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurentului

Menționează că nici prima instanță și nici instanța de apel nu au aplicat corect prevederile art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, potrivit căruia la

examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârîtului, iar în materie de despăgubire sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Or, Primăria mun. Chișinău a refuzat vânzarea lotului aferent terenului 0100404009 motivînd amplasarea acestuia în preajma liniilor roșii, însă nu a prezentat o probă scrisă întru susținerea acestui refuz.

Totodată, susține recurentul că instanța de apel neîntemeiat a constatat că lotul de teren în litigiu aparține domeniului public potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 mai 2013, prin care în opinia instanței de apel este constatat că terenul solicitat spre vânzare este amplasat în preajma liniilor roșii și a lăsat fără apreciere faptul că prin cerințele înaintate se solicită Primăriei mun. Chișinău: de a executa planul lotului de teren solicitat spre vânzare-cumpărare, localizat între hotarul terenului cu nr. cadastral 0100404009 și pînă la liniile roșii existente (neajungînd pînă la linia gardului) conform schemei anexate cererea din 27 decembrie 2013.

Sau, în final anume Primăria mun. Chișinău își va asuma responsabilitate de a determina acea suprafața „care nu aparține domeniului public și care nu încalcă liniile roșii” și nu instanța de apel.

Mai indică recurentul că motivarea respingerii apelului prin existența deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 mai 2013, este neîntemeiată, întrucît refuzul Primăriei mun. Chișinău în litigiul anterior se întemeia în principal pe situarea terenului în zona liniilor roșii, pe cînd în urma micșorării suprafeței (și specificarea în cerință că se solicită vânzarea terenului situat pînă la liniile roșii), terenul nici nu se află în preajma liniilor roșii.

Prin urmare, dat fiind faptul că suprafața terenului solicitat spre cumpărare a fost micșorată, la moment Primăria mun. Chișinău nu mai are temei de a refuza vânzarea acestui teren aferent din motivul că se află în preajma/sau intersectează liniile roșii, iar temeiul celui de al doilea litigiu este diferit.

La fel, indică recurentul că instanța de apel considerînd apartenența lotului în litigiu la domeniul public și nu la cel privat al municipiului nu a aplica corect normele de drept material, deoarece potrivit planului lotului în cauză întocmit de IMP „Chișinăuproiect”, acesta se află în zona liniilor roșii, ceea ce înseamnă prin prisma pct. 77 din Regulamentul general de urbanism, că se află în linia de delimitare de terenurile publice existente și rezervate străzilor și altor comunicații de transport.

Concomitent, indică recurentul că instanța de fond și apel nu a luat în considerație recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 32 din 04 februarie 2013 privind dreptul instanței de a obliga autoritatea publică să emită actul administrativ privind înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale prin licitație publică, organizată în condițiile legii care stabilește că dacă reclamantul contestă refuzul nejustificat al administrației publice de a satisface o cerere referitoare la un drept recunoscut de lege, și anume, dreptul de atribuire a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale în folosință sau în proprietate, care conform cazurilor stabilite prin lege nu se expun la licitație, instanța în cazul în care constată temeinicia pretențiilor înaintate, poate obliga autoritatea publică să emită actul administrativ solicitat de reclamant. Persoanele care beneficiază de acest drept sunt specificate în Codul funciar la capitolul atribuirea și înstrăinarea terenurilor și în alte legi.

În context susține recurentul că terenul aferent este amplasat conform schemei anexate la cerere, între hotarul terenului cu nr. cadastral 0100404009 și până la liniile roșii existente (neajungând pînă la linia gardului), pe care parțial este amplasată construcția lit. 22 (04), care este autorizată și înregistrată în registrul bunurilor imobile după SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6”, privatizată în sensul Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului nr. 1308 din 25 iulie 1997.

Iar instanțele ierarhic inferioare, soluționînd litigiul nu au luat în considerație încălcările comise de pîrît și anume faptul că acesta nu a examinat cererea din 27 decembrie 2013 conform prevederilor pct. 15 din Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, și anume nu a parcurs cele 3 etape ale examinării cererii (să examineze posibilitatea vânzării, să completeze borderoul de calcul al prețului, să prezinte consiliului local documentele necesare pentru adoptarea deciziei), nu a prezentat reclamantului decizia motivată pe marginea cererii sale din 27 decembrie 2013 și ilegal a solicitat prezentarea de acte suplimentare pentru examinarea cererii din 27 decembrie 2013

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele copia deciziei instanței de apel din 26 aprilie 2016 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces prin scrisoarea nr.2083 din 05 mai 2016 (f.d. 154), însa careva date privind recepționarea acesteia de către destinatari, materialele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 07 iulie 2016 în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Baza de Transporturi Auto nr. 6” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Baza de Transporturi Auto nr. 6” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță